

VLEP

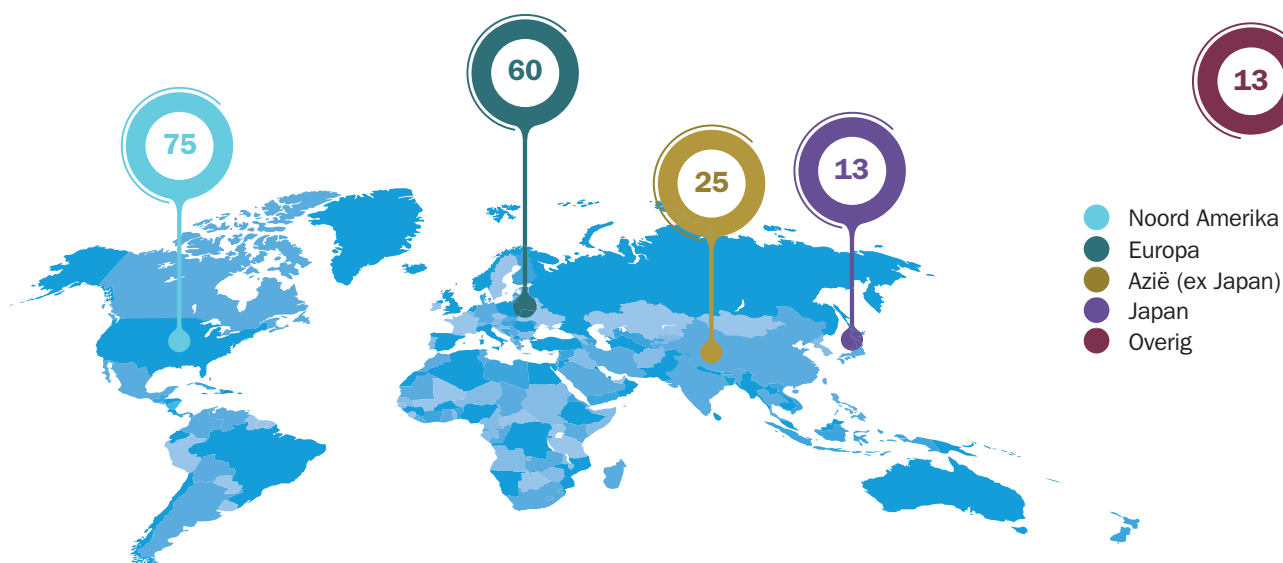
1e kwartaal 2023

Het doel van de **reo**[®] (responsible engagement overlay)* service is om bedrijven te stimuleren hun handelswijze met betrekking tot ESG (milieu, maatschappij en goed bestuur) te verbeteren. Dit doen wij door ondernemingen waarin onze klanten zijn belegd aan te spreken (engagen) op ESG-kwesties. De focus ligt op het verbeteren van het beleggingsresultaat op lange termijn. Wij willen bedrijven helpen om commercieel succesvoller te worden door op een veiligere, schonere en meer verantwoorde wijze te werken. Zo zijn bedrijven ook beter gepositioneerd om met ESG-risico's en -kansen om te gaan.

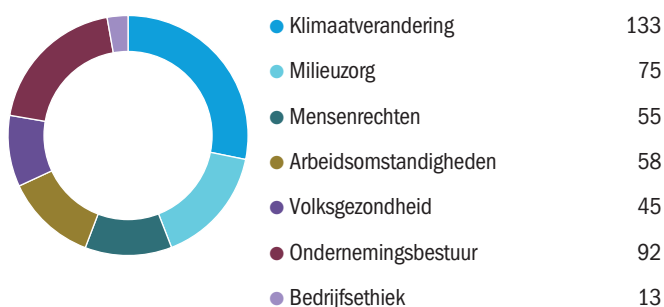
Aantal aangesproken ondernemingen dit kwartaal

Engagement	Aangesproken ondernemingen	Behaalde milestones	Aantal landen
242	186	34	32

Engagement naar regio

Aangesproken ondernemingen naar onderwerp**

Behaalde milestones naar onderwerp

* reo[®] wordt toegepast op €1008 miljard beheerd vermogen per 31 december 2022.

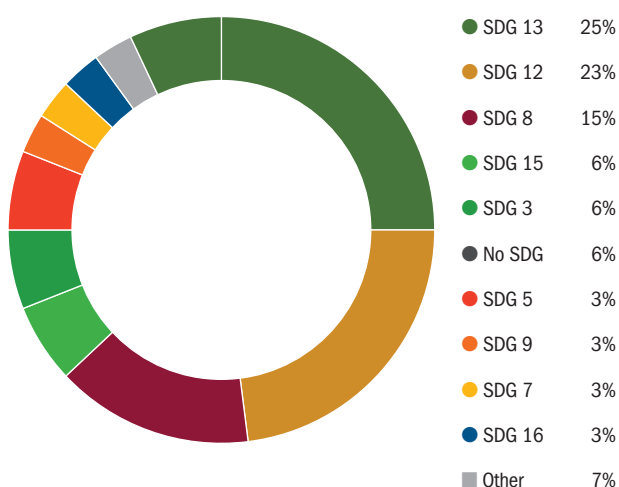
** Bedrijven kunnen zijn aangesproken op meer dan een onderwerp.

Engagements en Sustainable Development Goals (SDGs)

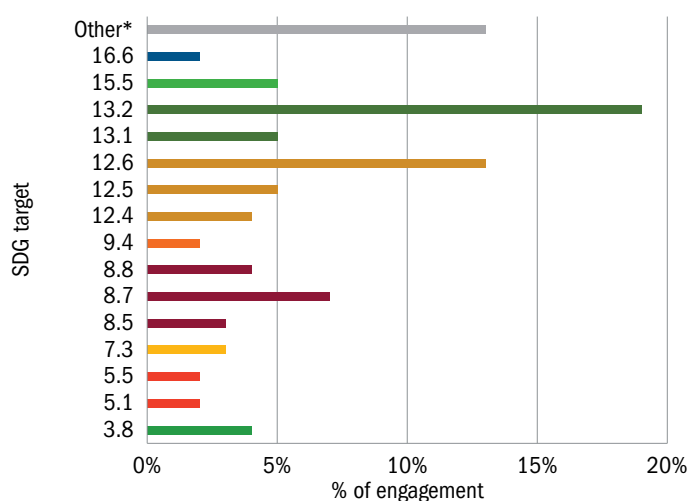
De 17 doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) zijn ontwikkeld door de VN en bedrijfstakoverkoepelende stakeholders, met het oog op het opstellen van een routekaart naar een duurzamere wereld.

Wij gebruiken de gedetailleerde onderliggende SDG-doelstellingen om de engagementdoelen per bedrijf te bepalen, waar relevant, en om de positieve maatschappelijke en milieugevolgen van engagement te verwoorden. Engagements worden systematisch op doelniveau vastgelegd, om een grotere nauwkeurigheid en een grotere impact mogelijk te maken.

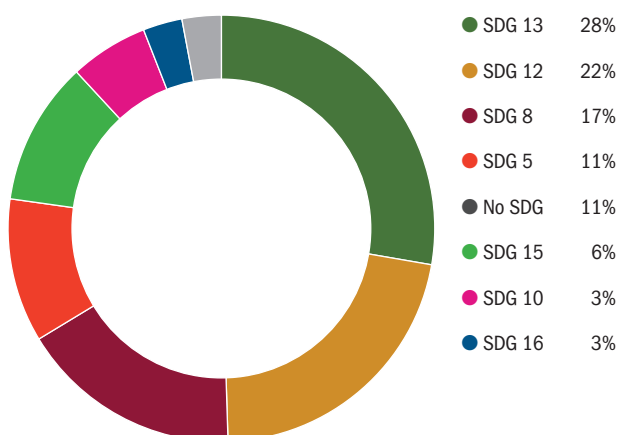
Engagement SDG niveau

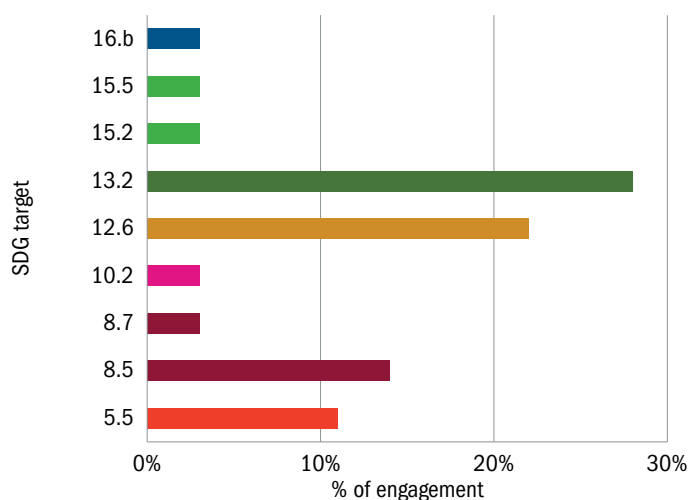
Engagement onderliggende SDG doelstelling

Milestone SDG niveau

Milestone onderliggende SDG doelstelling

*Other vertegenwoordigt SDG subdoelen die minder dan 2% van de relevante SDG uitmaken.

Engagement casestudy

Naam: Intertek Group PLC

Land: VK

Sector: Industrie

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Voldoende

Thema: Mensenrechten, Arbeidsomstandigheden, Za **Onderwerp:** Audits zijn niet genoeg
kelijk gedrag

SDG:

8.7
8.8

12.6

Achtergrond

We hebben met Intertek gesproken in het kader van een project met partijen die sociale audit en assurance verzorgen. Het project gaat over de manier waarop de kwaliteit van de audit wordt gewaarborgd. Doel is om erachter te komen hoe deze aanbieders klanten duidelijk maken wat een audit zou moeten inhouden (o.a. een holistisch due diligence-kader). We wilden weten hoe wordt omgegaan met audits van mensenrechten en arbeidsomstandigheden, met name in risicoregio's. En hoe Intertek aankijkt tegen het feit dat overheden en belanghebbenden steeds scherper kijken mensenrechtenrisico's en welke verwachtingen er bij de uiteenlopende belanghebbenden moeten worden gemanaget. Intertek is beschuldigd van oneerlijke arbeidspraktijken: een dochter van Intertek zou voorafgaand aan een geplande staking de lokale vestiging hebben gesloten. Er zijn tevens beschuldigingen van nalatigheid met betrekking tot een audit van een leverancier van Tesco in Thailand. Intertek wordt met vervolging geconfronteerd. Deze voorvallen zijn aanleiding voor zorg over de due diligence mensenrechten en de effectiviteit van de auditprogramma's voor het opsporen van flagrante arbeidspraktijken.

Actie

Bij de rechtszaak in Korea heeft de rechter de beschuldigingen van de hand gewezen. Toch hebben we contact met Intertek gezocht over vrijheid van vereniging en onderhandelingen. Intertek zei de rechten om een vakbond op te richten of daar lid van te worden en deel te nemen aan collectieve arbeidsonderhandelingen volledig te respecteren waar dat volgens de lokale wet is toegestaan. Ook spant men zich in voor dialoog met de vakbonden en neemt men geen vergeldende of discriminerende maatregelen tegen personeel dat zich wil organiseren. Op de audit bij Tesco kon men vanwege de juridische procedure niet ingaan. Wel is bevestigd dat de auditbevindingen met Tesco zijn gedeeld. We hebben Intertek gevraagd naar het eigen HRDD-programma. Ook wilden we betere informatie over de gehanteerde normen verantwoord gedrag, dat wil zeggen het risico dat de eigen praktijken onbedoeld misstanden erger maken. Tot slot hebben we gewezen op het veranderend toezicht en de grotere mate van toetsing waar Intertek mee te maken kan krijgen als klanten bewijzen van de due diligence-processen moeten aandragen. We stimuleren daarom betere processen voor de acceptatie en het vertrek van klanten.

Oordeel

Hoewel bedrijven audits noemen als bewijs van due diligence mensenrechten blijkt uit engagement dat ketenrisico's niet door een audit worden ondergevangen. Ondanks auditprocedures loopt Intertek een verhoogd risico op verlies aan merkwaarde als een audit met openbare controle te maken krijgt en ontoereikend geacht wordt. Belangrijk: hoe worden negatieve werkwijzen buiten de reikwijdte van de audit gesignaleerd en hoe wordt een en ander aan de opdrachtgever gecommuniceerd? Gezien de internationale ontwikkeling van wet- en regelgeving voor due diligence in de keten valt te verwachten dat er kritischer naar sociale audits wordt gekeken. Bedrijven als Intertek moeten, om zichzelf te beschermen en een betere auditkwaliteit te stimuleren, mogelijk af van basale audits en de voorkeur geven aan klanten die herstelmaatregelen treffen.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement casestudy

Naam: Umicore SA

Land: België

Sector: Basismaterialen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Voldoende

Thema:

Klimaatverandering, Milieubeheer, Arbeidsomstandigheden

Onderwerp: Verbetering milieueffecten en gezondheid en veiligheid

SDG:

6.4

13.2

8.8

12.5

Achtergrond

Umicore is een toonaangevende producent van autokatalysatoren voor lichte en zware voertuigen. Het bedrijf wil zich positioneren als producent van accumaterialen voor elektrische auto's, stationaire opslag en draagbare elektronica. Belangrijke raffinage- en metaalrecyclingcapaciteiten heeft Umicore ook. Het concern is met name sterk in de raffinage van platina-groepmetalen. In het kader van het RISE-project 2030 (het nieuwe, in 2022 gelanceerde strategische plan dat de waardegroei moet versnellen) verwacht Umicore voort te bouwen op de voorloperspositie in schone mobiliteitsmaterialen en recycling. Die groei gaat gepaard met meer stress door belangrijke sociale en milieuproblemen die met die activiteiten samenhangen, namelijk rond waterverbruik, afvalbeheer en gezondheid en veiligheid van het personeel. Recycling is soms smerig, zoals in het verleden wel is gebleken bij de problemen met loodvergiftiging op de locatie in Hoboken (gespecialiseerd in de recycling van accu's door middel van de winning van edelmetalen als zilver, goud en platina).

Actie

We hebben in een call met de ESG Director van Umicore gesproken over de materiële ESG-problematiek tegen de achtergrond van de geplande expansieve groei. Op milieugebied zijn de emissiereductiedoelstellingen voor 2030 door het SBTi goedgekeurd, inclusief een op intensiteit gebaseerd streefdoel voor scope 3. Zelf hadden we om een absoluut doel gevraagd, maar volgens Umicore was dat met de huidige groeistrategie niet haalbaar. Vorig jaar is Umicore van start gegaan met een gespecialiseerd programma voor waterrentmeesterschap. We hebben de call gebruikt om meer te weten te komen over de werkzaamheden en wat er in het komende jaar te verwachten valt. De onderneming heeft de eerste twee locaties in kaart gebracht waar zich waterproblemen kunnen voordoen (beide in België) en hoopt later in het jaar een aantal kwantitatieve doelen te formuleren, o.a. voor waterverbruik/hergebruik/ingenomen niveaus/intensiteit. Umicore gaf toe dat afvalbeheer een probleem blijft. Het grootste deel van dat afval zit bij de recyclinglocatie Hoboken, waar de helft van de input uit secundair materiaal bestaat. Eventueel gevaarlijk afval waarvan recycling niet mogelijk is, wordt volgens de wettelijke richtlijnen afgevoerd. Positief is dat er wordt gekeken naar de beste manier om over deze recyclingactiviteiten te rapporteren en uiteindelijk ook om recyclingdoelstellingen te formuleren.

Oordeel

Umicore is zich bewust van de eigen impact op milieu en maatschappij en blijkt verrassend eerlijk in de inschatting van hoe de zaken er voorstaan. Het lijkt geen twijfel dat er nog een hoop te doen is om die impact op te vangen en te minimaliseren, maar we vinden de genomen stappen zeer bemoedigend. We kijken uit naar de ontwikkelingen in het programma voor waterrentmeesterschap later in het jaar en verwachten streefdoelen op het niveau van de locaties die risico lopen. We verwachten daarnaast een verdere ontwikkeling van de veiligheidspraktijken en het -protocol om in de volgende rapportageronde tijdverlies door ongevallen omlaag te krijgen (dat was in 2022 gestegen).

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Engagement casestudy

Naam: Moderna Inc

Land: VS

Sector: Gezondheidszorg

Prioriteitsbedrijf: ✓

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Goed

Thema: Mensenrechten, Corporate governance

Onderwerp: Toegang tot geneesmiddelen, corporate governance

SDG: 3.8

Achtergrond

De waardering van Moderna bij de beursgang in 2018 op maar liefst \$ 7,9 miljard was een enorme sprong in het duister voor een bedrijf dat nog winst moest boeken of een product op de markt moest brengen. En toen kwam corona. Moderna was dankzij de mRNA-technologie ineens een naam die iedereen kende. Het concern is inmiddels bijna \$ 60 miljard waard en moest uitzonderlijk snel volwassen worden. Aan het begin van de pandemie was er bij Moderna maar beperkt sprake van een formele benadering van materiële ESG-kwesties. Inmiddels ligt er een ambitieuze strategie en belooft Moderna transparantie over de uitvoering daarvan. Aandachtspunten zijn o.a. de uitvoering van een allesomvattende internationale gezondheidsstrategie, een hr-beleid op basis van een sterke cultuur in een snelgroeiend bedrijf en een net zero-toezegging met behulp van SBTi in 2030. Een rechtvaardige toegang tot het coronavaccin was voor beleggers een speerpunt, vooral voor landen met een laag of middeninkomen (zogenoemde LMIC's). Moderna is open over de problematiek van effectieve levering van het vaccin in LMIC's, de invoering van progressieve toegangsmaatregelen (o.a. het aanbod weghalen bij 'first come first served' contracten), de toezegging om in 92 LMIC's geen patent af te dwingen, het openstellen van het mRNA-technologieplatform voor onderzoekspartners en het investeren in een productiebasis in Kenia.

Actie

We hebben tijdens de pandemie samen met andere partijen Moderna aangesproken op de toegangsstrategie voor het vaccin. Gepleit is voor een constructieve relatie met GAVI (een publiek-privaat internationaal partnerschap voor gezondheid) over deelname aan het COVAX-initiatief (dat wereldwijd ijvert voor toegang tot coronavaccins). In het kader daarvan heeft Moderna 650 miljoen doses geleverd. Op dat moment stond Moderna niet te popelen om diepgaand te praten. In de loop van 2022 is dat veranderd: het middel is opgebouwd en de ESG-strategie is formeel gepresenteerd. Het eerste duurzaamheidsverslag kwam uit in 2022 en er is in november een bijeenkomst voor aandeelhouders georganiseerd. We hebben Moderna ook bilateraal op de toegankelijkheid van het vaccin aangesproken. In de toekomst volgen we de uitvoering van de verschillende elementen van de ESG-strategie en stimuleren we het dichten van eventuele kloven. We zijn er vooral van doordrongen dat de productie in Kenia op de nodige uitdagingen kan stuiten, o.a. de veerkracht van de keten, het risico van omkoping en corruptie en milieuzorg. Corporate governance blijft eveneens onderwerp van gesprek, onder andere het aandeelhoudervriendelijker maken van de aan de beursgang overgehouden voorwaarden ('declassificatie' van het bestuur en beperking vereiste supermeerderheid).

Oordeel

Moderna was bij aanvang van de pandemie maar beperkt bereid om openlijk met beleggers te spreken. Daar is het afgelopen jaar flink verbetering in gekomen. Moderna heeft een totaalstrategie over materiële ESG-onderwerpen geformaliseerd en gepresenteerd, alsook zich bereid getoond transparant te zijn over tekortkomingen en implementatie. Voor wat betreft de toegang tot geneesmiddelen geeft het huidige programma blijk van innovatief leiderschap. Het concern groeit nog altijd snel en houdt veel ballen in de lucht. Hoewel er goed wordt nagedacht over gepaste systemen, doelen en toezichtstructuren zal er onvermijdelijk wel eens een bal vallen. We houden contact om de vorderingen te stimuleren en te volgen.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Bijlage

SDG	Doel	Samenvatting doel
SDG2	2.1	Een einde maken aan honger en toegang garanderen tot veilig en voedzaam voedsel
SDG2	2.2	Een einde maken aan alle vormen van ondervoeding, vooral bij kinderen en vrouwen
SDG3	3.3	Een einde maken aan aids, tb, malaria en door water overgedragen en andere overdraagbare ziekten
SDG3	3.4	Sterfte door niet-overdraagbare aandoeningen verminderen en geestelijke gezondheid bevorderen
SDG3	3.5	De preventie en behandeling van verslaving versterken
SDG3	3.8	Toegang tot medicijnen en gezondheidszorg
SDG5	5.1	Een einde maken aan alle vormen van discriminatie jegens vrouwen en meisjes
SDG5	5.5	Verzekeren gelijke kansen voor vrouwen, inclusief leiderschap op alle niveaus;
SDG6	6.1	Universele toegang realiseren tot veilig, betaalbaar drinkwater
SDG6	6.3	Waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken
SDG6	6.4	Verhogen efficiëntie watergebruik om een antwoord te bieden op de waterschaarste
SDG6	6.5	Waterbeheer op alle niveaus invoeren
SDG6	6.6	Watergerelateerde ecosystemen beschermen en herstellen
SDG7	7.2	Het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix aanzienlijk vergroten
SDG7	7.3	De wereldwijde snelheid van verbetering in energie-efficiëntie verdubbelen
SDG8	8.2	Tot meer economische productiviteit komen door innovatie
SDG8	8.5	Realiseren volledige en productieve werkgelegenheid voor iedereen
SDG8	8.7	Uitroeien gedwongen arbeid, moderne slavernij en mensensmokkel
SDG8	8.8	Veilige werkomgeving bevorderen voor alle werknemers
SDG9	9.1	Veerkrachtige en duurzame infrastructuur ontwikkelen
SDG9	9.4	Voor meer verduurzaming sectoren opwaarderen en moderniseren
SDG10	10.2	Inclusiviteit voor iedereen mogelijk maken en stimuleren
SDG11	11.1	Universele toegang tot veilige en betaalbare huisvesting bevorderen
SDG11	11.2	Universele toegang tot veilige en betaalbare vervoerssystemen verschaffen
SDG11	11.4	Inspanningen verhogen om het natuurlijk erfgoed van de wereld veilig te stellen
SDG11	11.5	Door rampen veroorzaakte maatschappelijke en economische verliezen verminderen
SDG12	12.2	Natuurlijke hulpbronnen duurzaam beheersen en efficiënt gebruiken

Bijlage

SDG	Doel	Samenvatting doel
SDG12	12.4	Gebruik chemicaliën en afval gedurende de hele cyclus beheersen
SDG12	12.5	Door preventie, vermindering, recycling en hergebruik afval aanzienlijk beperken
SDG12	12.6	Bedrijven aanmoedigen om duurzame praktijken in te stellen en de duurzaamheidsrapportage aan te scherpen
SDG13	13.1	Aanpassingsvermogen versterken tegen de effecten van klimaatverandering
SDG13	13.2	Klimaatplannen integreren in beleid en strategieën
SDG13	13.3	Onderwijs en de capaciteit voor de vermindering van klimaatverandering verbeteren
SDG13	13.a	Aanpak vermindering klimaatverandering voor ontwikkelingslanden
SDG14	14.4	Oogst reguleren en een einde maken aan overbevissing ter herstel van de visstand
SDG15	15.1	Duurzame consumptie zekerstellen van zoetwatersystemen op land
SDG15	15.2	De implementatie van duurzaam beheer van bossen bevorderen
SDG15	15.5	Aantasting van natuurlijke leefgebieden inperken
SDG16	16.5	Alle vormen van corruptie en omkoping verminderen
SDG16	16.6	Effectieve, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen
SDG16	16.b	Antidiscriminatiewetgeving stimuleren voor een duurzame ontwikkeling